

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

๑๑๓ - ๑๐๙
ภาษาไทยเพื่อการนำเสนอ

Version: 1 : 2553

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป >> <http://elearning.siam.edu> DT8A81

ระดับภาษา
และ
การใช้ภาษาที่ถูกต้อง

จ.รัชพงษ์ ธรรมพูนญา

เนื้อหาสำคัญ

ภาษาแบบเป็นทางการ

ภาษาแบบไม่เป็นทางการ

ตัวอย่างการใช้ภาษาในระดับต่าง ๆ

ภาษาพูด-ภาษาเขียน

หลักการ ใช้ภาษาที่ถูกต้อง

ตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง

ระดับภาษา

ภาษาแบบเป็นทางการ

- ภาษาระดับพิธีการ
- ภาษาระดับมาตรฐาน

ราชการ

ภาษาแบบไม่เป็นทางการ

- ภาษาระดับกึ่งทางการ
- ภาษาระดับสนทนา
- ภาษาระดับกันเองหรือภาษา

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับต่าง ๆ

(๑) “...ขอพระบรมเดชาณุภาพมहिมาแห่งสมเด็จพระบูรพ-มหากษัตริยาธิราช ของคุ้มครองประเทศชาติและประชาชน ไทยให้ผ่านพ้นสรรพอุปัทวพิบัติทั้งปวง อริราชศัตรูภายนอกอย่าล่วงเข้าทำอันตรายได้ ศัตรูหมู่พาลภายใน ให้ระอดระายพ่ายแพ้ภัยตัว บันดาลความสุขความมั่นคงให้บังเกิดทั่วภูมิภนทล บันดาลความร่มเย็นแก่ อเนกนิกรชนครบตามเขตขอบขันฑสีมา...”

(ภาวาส บุนนาค, “ราชาภิสดุติ.” ในวรรณลักษณะวิจารณ์เล่ม ๒ หน้า ๑๕๙.)

(๒) “... บทละครไทยเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรมไทยเป็นวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้นทั้งเพื่ออ่านและเพื่อแสดงรูปแบบที่นิยมกันมาแต่เดิมคือบทละครจำต่อมามีการปรับปรุงละครจำให้ทันสมัยขึ้นตามความนิยมแบบตะวันตกจึงมีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น ได้แก่ ละครดึกดำบรรพ์ ละครพื้นทาง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการรับรูปแบบละครจากตะวันตกมาดัดแปลงให้เข้ากับสังคมไทยและวัฒนธรรมไทย ทำให้การละครไทยพัฒนาขึ้น โดยมีกระบวนการแสดงที่แตกต่างไปจากละครไทยที่มีอยู่มาเป็นละครร้อง ละครพูดและละครสังคม”

(กัญยรัตน์ สมิตะพันธ์, การพัฒนาตัวละครในบทละครพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในบทความ วิชาการ ๒๐ ปี ภาควิชาภาษาไทย หน้า ๑๕๘)

(๓) “... ฉะนั้นในช่วงเรียนอยู่ระดับมัธยม ผู้ที่ขยัน
มุ่งมั่นจะเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้จะไม่สนใจสิ่งแวดล้อม
รอบกายทั้งสิ้นยกเว้นสิ่งที่เขาคิดว่าจะสามารถทำให้เขา
สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ชีวิตนักเรียนมัธยมจึงมีแต่ตัว
ตัวและตัว ก็พักผ่อนไม่เล่น กิจกรรมอื่นไม่มีเวลาทำ
และยิ่งห้องสมุดอื่นไม่ทราบว่าจะเข้าไปทำไมเพราะเวลา
ทั้งหมดจะต้องใช้ท่องตำราอย่างเดียวแล้วก็มักจะ
ประสบความสำเร็จตามที่คิดเสียด้วย คือ สอบเข้า
มหาวิทยาลัยได้...”

(เปล่งศรี อิงคฉินท์ ต้องขอให้อาจารย์ช่วย ก้าวไกล ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ หน้า ๒๗)

(๑) “...จากกรณีที่หลวงพ่อกุณปริสุทโธ เกจิตั้งแห่งวัด
บ้านไร่ ต.กุดพิมาน อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา
ได้อาพาธลงอย่างกะทันหัน มีอาการอ่อนเพลียอย่าง
หนักเนื่องจากต้องตรากตรำทำพิธีปลุกเสกวัตถุมงคล
และเคาะหัว ให้กับบรรดาศิษยานุศิษย์จน ไม่มีเวลา
พักผ่อนเกิดอาการหน้ามืดจนกระทั่งลูกศิษย์ต้องหาม
ส่งโรงพยาบาลมหาสารคามนายแพทย์เจ้าของไข้ได้ตรวจ
ร่างกายแล้วแจ้งให้ทราบว่า เป็นไข้หวัด”

(เดลินิวส์ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๙)

(๕) “... มึงจะไปไหน ไช้แม่กูสั่งให้ปล่อยมึงไว้
อย่างนั้น ไม่ต้องสนใจกูอยากนั่งดูมึงมองมึงตาย
ข้าๆ เลือดไหลออกจนหมดตัวและหยุดหายใจ ในที่สุดถึง
จะสัมพันธ์กับความแค้นของกู...”

(วรราภา, นางละคร, สกฤตไทย ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒๑๖๒ หน้า ๑๐๓)

(๖) “... บั๊กจา เตรียมเด็ชเครื่องวางงานกีฬาอาร
จะเส่นอเป็นคณะกรรมการวิชาการกีฬาด้งบ
ทนุขซีเกมส์ เอเซียขเกมส์ หรือยกับดรามเป็น
เจ้าเหรียญทองส์วณสมาคมตะกร้อรว่าแตกเป็นเสี่ยง
ให้พิสูจนักขในตะกร้อคิงส์คัพททที่ ๑๒ ไครผลงานดีได้
พิจารณาทำทำทีมชาติ”

(เดลินิวส์ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๙)

ภาษาพูด-ภาษาเขียน

ภาษาพูด ได้แก่

- ภาษาที่ใช้สื่อสารทางวาจาในชีวิตประจำวัน
- ใช้ในงานเขียนที่ไม่เป็นทางการ
เช่น บทตรวจพิจารณาข่าว ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา
หรือในวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ

- ❖ ภาษาพูดสามารถเลือก ใช้ถ้อยคำ ได้หลายระดับ ขึ้นกับ โอกาสที่พูดและฐานะของบุคคลที่สื่อสารด้วย แต่จะ ไม่เคร่งครัดมากนัก
- ❖ ระดับภาษาที่เป็นภาษาพูด ได้แก่ ระดับสนทนา ภาษาระดับกันเอง

ภาษาพูด-ภาษาเขียน

ภาษาเขียน ได้แก่

- ภาษาที่เป็นสายลักษณะอักษร ใช้เขียนเพื่อบันทึกไว้เป็นหลักฐานสามารถนำมาอ้างอิงได้
- ภาษาเขียนที่ใช้ในงานเอกสารที่เป็นทางการจะ ใช้ภาษามาตรฐาน (ภาษาทางการ) ยึดหลักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง อ่านเข้าใจง่าย และไม่นำภาษาพูดมาปะปน

➤ ระดับภาษาที่จัดเป็นภาษาเขียน ได้แก่
ภาษาระดับพิธีการ ระดับมาตรฐานราชการ

➤ ภาษาระดับกึ่งทางการ จัดเป็นภาษาเขียนที่ไม่เคร่งครัดนัก

หลักการ ใช้ภาษาที่ถูกต้อง

การใช้คำ

- การใช้คำต้องพิจารณาให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
- ความหมาย
- ระดับของคำ

หลักการ ใช้ภาษาที่ถูกต้อง

การใช้ประโยค

- การใช้ประโยคต้องพิจารณาให้ประโยค
 - ถูกต้อง
 - กะทัดรัด
 - ชัดเจน
 - สละสลวย
 - ลำดับคำในประโยคถูกต้อง

ตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง

๑. คนพาลนั้นถ้าเลี้ยงได้เราควรจะเลี้ยงเสีย ในกรณีที่เลี้ยงได้
๒. คนยากจนที่ขัดสนเงินทองยอมต้องทำงานหนัก
๓. คนที่จับเข่ากราบจะเป็นคนสาว
๔. เขาไม่ชอบทานข้าวเย็น
๕. ส่วนผสมมีแป้ง มัน น้ำตาล ทราย เกลือสีผสมอาหาร และ ไข่ไก่

ตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง

๖. เราไปเยี่ยมคนเจ็บด้วยกัน เมื่อไปถึงคนไข้มีอาการดีขึ้นแล้ว
๗. เขาถูกมองอย่างดูถูกจากเพื่อน ๆ
๘. เขาเข้ามาในห้องพร้อมกับหนังสือ
๙. การเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารนั้นต้องเข้าใจ
หลักพื้นฐานของการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด
ทักษะการเขียน และทักษะการอ่าน
๑๐. องค์การโทรศัพท์กำลังปรับปรุงการบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

๑๑. ฉันรู้สึกเหงาและเมื่อฉันรู้สึกเพื่อนๆ มากขึ้น
ฉันก็รู้สึกสุขใจ
๑๒. เนื่องจากรถของฉันเสียและฉันต้องนั่ง
รถไฟฟ้ามาทำงาน
๑๓. วัดนี้มีพระภิกษุจำพรรษา ๑๒ องค์
๑๔. สองนักโทษถูกประหารชีวิตเมื่อวานนี้
๑๕. ถ้าเราพลาดไปนิดเดียว เราก็จะเกิดการ
เสียใจ

ความสามารถขั้นพื้นฐานที่ผู้สื่อสารควรมี

ก. ทักษะการพูดที่ดี

พูดในสิ่งที่ผู้ฟังอยากฟัง

เลือกภาษาและอารมณ์ในการพูด

เลือกใช้สื่อที่ดีและมีประสิทธิภาพ

รู้จักกาลเทศะ

ความสามารถขั้นพื้นฐานที่ผู้สื่อสารควรมี

ข. ทักษะการฟังที่ดี

ฟังอย่างเต็มใจและตั้งใจ

แยกประเด็น ที่สนใจ และ
ความรู้สึก

โต้ตอบด้วยสีหน้าและท่าทางที่
ดี

คำถามท้ายบท

แหล่งอ้างอิง

คณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาษาไทย ๑.

พิมพ์ครั้งที่๓. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,๒๕๓๘.คณาจารย์ภาควิชา
ภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

การใช้ภาษาไทย๑. พิมพ์ครั้งที่๔ .กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.

_____ . การใช้ภาษาไทย ๒. พิมพ์ครั้งที่๓. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒.

อุไรรัตน์ สักกะศิริ (บรรณาธิการ). ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม :
มหาวิทยาลัยศิลปากร , ๒๕๔๓.

บรรเทา กิตติศักดิ์ (บรรณาธิการ). ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , ๒๕๔๒.

มอบ โปษกฤษณะ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน-การ
อ่าน-การพูด-การฟังและราชาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ ๖.
กรุงเทพฯ: รวมสาส์น, ๒๕๔๑.

ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ภาษากับ
การสื่อสาร. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ๒๕๔๐. เป็นต้น